

Topinka

PERHEKOTI

Perhekoti Topinkan laatukäsikirja

5.8.2010

1. Perustiedot

- 2 Mikä Topinka on?
- 2 Kohderyhmä
- 2 Topinkan arvopohja
- 3 Topinkan toimintaidea
- 3 Talliyhteisöpedagogiikka
- 4 Säännöt ja kurinpito
- 4 Tilat ja ympäristö
- 5 Perhekodin vanhemmat
- 6 Yhteys- ja faktatiedot

2. Lapsi ja lapsi Topinkassa

- 6 Millaista elämä Topinkassa on?
- 7 Topinkaan kotiutuminen
- 8 Harrastusmahdollisuudet
- 8 Opiskelu ja tulevaisuus

Verkostotyö

- 9 Verkostotyön kuvaus
- 9 Huoltosuunnitelmat, kasvatus- ja hoitosuunnitelmat
- 9 Asiakaspalauttejärjestelmä

Dokumenttien ylläpito, säilytys ja palautus

- 10 Dokumentointi tällä hetkellä
- 10 Dokumentoinnin kehittämishanke

Laatutyöskentely

- 12 Laatutavoitteet
- 12 Keinot, joilla tavoitteet saavutetaan
- 15 Laadun arviointi ja arvioinnissa käytettävät mittarit

Koulutus, työnohjaus ja kehittämisprojektit

- 16 Koulutussuunnitelma
- 16 Kehittämisprojektit
- 17 Koulutuksen ja työnohjauksen osuus palkkamenoista

- 18 Liite 1: Asiakaspalautteen kyselylomake
- 21 Liite 2: Hoito- ja kasvatussuunnitelma

1. Perustiedot

Mikä Topinka on?

Topinka on vuoden 2005 maaliskuussa toimintansa aloittanut, kahden hoito- ja kasvatusalan ammattilaisen - YTM, lastenhoitaja Maarit Marjetan sekä TM, opettaja Ari Marjetan - perustama, nykyään kuusipaikkainen ammatillinen perhekoti Lieksan Kylänlahdessa. Topinkan erityisvahvuutena on henkilöstön opettajakoulutus ja -kokemus, joka antaa mahdollisuuden erityisen tuen tarjoamiseen lapselle koulunkäynnissä, opiskelussa ja opiskelunohjauksessa. Erityistä on myös sosiaalipedagogiikan soveltaminen eläinten hoidossa sekä Kylänlahden aseman historiallisen miljöö, kalustuksen ja sisustuksen luoma vahva side suomalaiseen yhteiskuntaan ja kulttuuriin.

Perhekotimme sai nimensä perhoskoiramme *Topin* (9.4.1995-18.2.2006) mukaan. Halusimme ottaa nimen käyttöön venäläisessä hellittelymuodossa. Topin luoman perinteen mukaisesti *Venny-äiti* sekä *Nuutti-isä* yhdessä heidän pentujensa Huldin ja Loviisan kanssa ottaa nykyisin kaikki kotiin tulijat tasapuolisen iloisesti ja riemullisesti vastaan. Perhekotimme jäseniä ovat myös hevoset *Jami*, *Babajaga*, *Taneli* ja *Flipa*. Vuohemme ovat *Vili*, *Kulkuri*, *Pirpana* ja *Lily*. Myös kaneja on neljä: *Kahvi*, *Kaakao*, *Kide* ja *Pumpuli*. He ovat olennainen osa perhekodin arkea tuoden mukanaan luontevasti päivään säännöllisyyttä erilaisten velvollisuuksien ja työtehtävien muodossa.

Kohderyhmä

Topinka on tarkoitettu lapsille; pääkohderyhmänä ovat 7-18-vuotiaat lapset, jotka tarvitsevat erityistä tukea koulunkäynnissä, harrastuksissa ja tulevaisuuden suunnittelussa. Yläikäraja sijoitusvaiheessa on 15 vuotta. Tässä laatukäsikirjassa käytetään perhekodissa asuvista lapsista lastensuojelulain (13.4.2007/417) mukaisesti alle 18-vuotiaasta termiä lapsi ja 18-21-vuotiaasta nimitystä nuori, vaikka käytännön työssä yli 13-vuotiaista puhuttaessa nimitys on nuori.

Voimakkaasti päihdeongelmaisia tai rikostaustan omaavia emme voi perhekoitiimme ottaa toisaalta oman kompetenssimme riittämättömyyden että toisaalta perhekodissa asuvien muiden lasten kehityksen turvaamiseksi.

Topinkan arvopohja

Perhekoti Topinkaa ylläpitävä Humaniores Oy perustaa toimintansa humanistiseen arvomaailmaan, jossa keskeistä ovat ihmisen ainutkertaisuuden tunnustaminen ja toisen kunnioittaminen. Kasvun näkökulmasta tämä tarkoittaa ihmisen hyväksymistä ja hänen ihmisarvonsa puolustamista kaikissa tilanteissa.

Keskeisiä arvoja ovat edellä mainittujen lisäksi suvaitsevaisuus, tasa-arvoisuus, oikeudenmukaisuus ja monikulttuurisuus, niin että lapsen omaa ja hänen taustastaan lähtöisin olevaa arvomaailmaa kunnioitetaan.

Topinkan toimintaidea

Perhekotimme toiminta perustuu yhteiselle tekemiselle ja yhteen hiileen puhaltamiselle. Arjen pyörittäminen on jokaisen perhekodin jäsenen - niin perhekodin vanhempien kuin lastenkin - tehtävä.

Perhekoti Topinkassa tarjoamme lapselle mahdollisuuden uuteen yritykseen elämässä. Tuemme lasta tulevaisuuden suunnittelussa takaamalla hänelle turvallisen ja kodikkaan arjen, jossa hän saa vahvan tuen opiskelulle ja harrastuksilleen. Tätä kautta lapsi saa riittävän tukevan pohjan ja aineksia tulevaisuutensa rakentamista varten. Arkeemme kuuluvat toisaalta selkeät pelisäännöt mutta yhtäältä joustavuus, jossa kuuntelemme lapsen toiveita ja mielipiteitä. Lapsella on oikeus tulla kuulluksi perhekodissamme.

Perhekoti Topinkassa erityisosaamisemme alueeseen kuuluvat myös monikulttuurisuuskysymykset. Näin ollen perhekotimme sopii myös eri kulttuuritaustasta tuleville (esimerkiksi maahanmuuttajaperheiden) lapsille. Ymmärrämme Topinkassa maahanmuuttajalapsen kohtaamia haasteita oman kotikulttuurin ja ympäröivän kulttuurin asettamien vaatimusten ristipaineissa. Pidämme perhekodissamme tärkeänä, että maahanmuuttajalasta tuetaan oman kulttuurisen identiteetin säilyttämisessä ja lapsi oppii arvostamaan kulttuurista taustaansa. Tehtävämme on tukea lasta kulttuurien välisessä vuorovaikutuksessa ja sosiaalisten suhteiden rakentamisessa suomalaisiin. Maahanmuuttajalapsen kannalta on tärkeää, että hän saa realistisen käsityksen ympäröivästä kulttuurista ja yhteiskunnasta oppien ymmärtämään kulttuurien välisiä eroja ja havaitsemaan syitä näihin eroihin.

Tulevaisuudessa perhekoti Topinkan läheisyyteen, noin puolen kilometrin päähän, peruskorjataan oma erillinen perheasunto, joka voi toimia tukiasuntona joko itsenäistymään opetteleville lapsille tai lasten perheille. Asunto voi myös toimia viikonloppuisin lapsen ja hänen omaistensa tapaamispaikkana, joka mahdollistaisi yhteisten viikonloppujen vieton perhekoti Topinkan yhteydessä turvallisissa olosuhteisissa, kuitenkin niin, että perheen yksityisyyttä kunnioitetaan. Tulevaisuudessa perhekotimme voi tarjota tukitoimintaa perheille myös huostaanoton purkamisen jälkeen viikonloppulomien muodossa perheasunnossa. Perhekotimme voisi myös toimia tukikohtana syrjäytymisvaarassa oleville lapsille ja heidän omaisilleen tarjoten mahdollisuuden viikonloppureihin.

Kaiken kaikkiaan pyrimme Topinkassa pitkäkestoiseen sekä ennalta ehkäisevään että kuntouttavaan työhön lasten ja hänen läheistensä kanssa. Näin ollen toimintamme ytimen muodostavat lasten ja hänen läheistensä hyvinvointi. Verkostotyöskentelyssä ovat mukana lapsen vanhemmat, perhe ja muut läheiset, koulu, sosiaalityöntekijät, hoito- ja kasvatustieteiden asiantuntijat, Topinkan oma työnperhekodein vanhemmat sekä hoito- ja kasvatustiimi.

Talliyhteisöpedagogiikka

Topinkan toiminta perustuu sosiaalipedagogiseen näkemykseen, jonka avainsanoja ovat toiminnallisuus, yhteisöllisyys ja elämyksellisyys. Muita tärkeitä toimintaperiaatteita ovat tavoitteellisuus, joustavuus ja työn tekemisen oppiminen. Nämä periaatteet läpäisevät kaikkea perhekotimme toimintaa. Talliyhteisöpedagogiikassa nämä periaatteet konkretisoituvat. Tallissa lapset oppivat toimimaan yhdessä, toisensa huomioiden ja toinen toistaan auttaen. Erilaiset raja-aidat katoavat vähitellen ja eläimet auttavat tässä prosessissa: eläin ei luokittele ihmistä ulkonäön ja taustojen mukaan.

Talliyhteisötoiminnassa lapsen elämää eheyttävä elementti on eläinten, lasten ja perhekodein vanhempien välinen vuorovaikutus. Lapsen elämäntilanteen kartoittaminen sujuu luontevasti yhdessä asioita tehden. Eläimet voivat toimia yhteydenrakentajana perhekodein vanhempien ja sellaisenkin lapsen välillä, joka on menettänyt luottamuksensa ihmisiin elämänvaikeuksiensa myötä. Talli, hevoset, muut eläimet ja perhekodein vanhemmat muodostavat perhekodissamme ne puitteet, joissa tuetaan lapsen sekä psyykkistä että fyysistä hyvinvointia kokonaisvaltaisesti.

Säännöt ja kurinpito

Yhteisistä pelisäännöistä neuvottelemme lapsen kanssa niin, että hän ymmärtää niiden merkityksen tulevaisuutensa näkökulmasta. Mikäli ongelmia yhteisesti sovittujen sääntöjen suhteen ilmenee,

pyritään asia hoitamaan järjestykseen ensisijaisesti tilannekohtaisesti ja kontekstuaalisesti kaikki asiaan vaikuttavat seikat ja laajempi kokonaisuus huomioon ottaen neuvottelemalla.

Ammatillisessa perhekodissa ei lainsäädännöllisesti ole mahdollista käyttää järeitä rangaistuksia kuten eristämistä eikä rangaistusten korostaminen ole myöskään Topinkan toimintaperiaatteiden mukaista. Ensisijaisesti ongelmat pyritään aina hoitamaan keskustellen ja neuvotellen sekä lasta kasvatuksellisesti ohjaamalla pyrkien herättämään hänen oman vastuuntuntonsa. Tarvittaessa otetaan käyttöön rajoituksia lasten ystävien tapaamisissa sekä kännykän ja netin käytössä. Perhekodin vanhemmat neuvottelevat keskenään ja yhdessä lapsen kanssa rajoituksista, joista päättää lääninhallituksen hyväksymä vastuuhenkilö Maarit Marjeta. Muista lapsen elämään liittyvistä asioista mahdollisten ongelmien ilmetessä päätetään yhdessä vanhempien ja sosiaalityöntekijöiden kanssa huoltosuunnitelman neuvotteluissa.

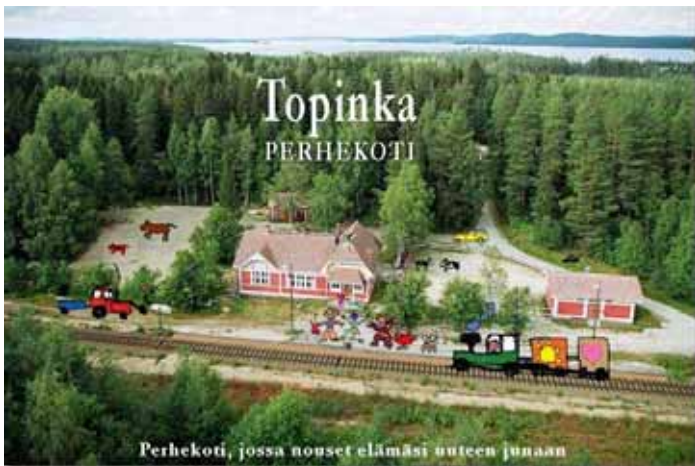
Tilat ja ympäristö

Perhekotimme toimii vuonna 1910 rakennetussa, arkkitehti Thure Hellströmin suunnittelemassa, alkuperäisessä asussaan säilyneessä jugendtyylisessä rautatieasemamiljöössä Lieksan Kylänlahdessa. Vanhaa asemaa ympäröi kaunis maalaismaisema peltoineen ja metsineen.

Perhekotimme päärakennus, asemarakennus, on entisöity ja remontoitu vuosina 2003 - 2010. Remontti on tehty aseman perinteitä kunnioittaen, "vanhan ajan" tunnelma säilyttäen. Samaa periaatetta on noudatettu perhekotimme huoneiden kalustuksessa ja sisustuksessa. Asemarakennuksen huoneet henkivät historiaa kodikkuutta unohtamatta. Perhekoti lämmitetään osittain puulla, mikä antaa arkeen säännöllisyyttä ja pitkäjänteisyyttä luovan elementin. Päälämmönlähteeksi on valittu ekologisin ja taloudellisin perustein maalämpö.

Topinkan pihapiiriin kuuluu useita entisiä ja uusia rakennuksia. Tavaramakasiinista vuonna 2004 remontoitussa tallissa asuvat kanit ja vuohet talvisin. Makasiinin vuosina 2008-2010 rakennetussa uudessa osassa on musiikkipaja ja autonkorjauspaja. Musiikkipajaa koristaa alkuperäisen viskurirakennuksen mallin mukaisesti tehty torniosa.

Hevoset ovat asuneet huhtikuun alusta 2009 lähtien raitisilmatallissa, jonka karsinat on tehty Lieksan jokien ja järvien pohjasta nostetusta kestopuusta. Korkeat käytävätilat mahdollistavat toimivan ilmanvaihdon. Tallin vieressä on hevoshaka ja valaistu hiekkapohjainen ratsastuskenttä. Vuohille on oma aitauksensa ja kesätalli.

Asemamiljööseen kuuluvat myös aittarakennus, asuinkäyttöön vuonna 2006 remontoitu topparoikkavaen tilava leivintupa- ja saunarakennus, autotalli, kellari, kotimuseo sekä kota.

Lieksassa perhekodilla on yksiö, joka soveltuu hyvin nuoren itsenäistymisasunnoksi. Siten myös jälkihuolto on perhekodissamme mahdollista ja siitä on meillä kokemusta.

Erityisen merkittävä on rakennusten, miljöön sekä sisustuksen muodostama

kulttuurihistoriallinen kokonaisuus, jonka kautta lapsen ja lapsen on mahdollista sekä kokea kuuluvansa sukupolvien ketjuun että aistia elämyksiä tuottavaa ylevän ja henkeväen kokemuksia. Tilat ja sisustus luovat rauhallisuuden ja perusturvallisuuden tunnetta. Historiallisista rakennuksista, asemamiljööstä ja pihapiirin eläimistä muodostuu yhdessä perhekodin ihmisten kanssa harmoninen kokonaisuus, jolla on virikkeitä antava ja eheyttävä vaikutus lapsen elämään.

Perhekodin vanhemmat

*Vastuuhenkilö, perhekodin äiti, YTM
Maarit Marjeta*

Erityisalan talliyhteisöpedagogiikka, monikulttuurisuus, kirjoittaminen, kirjallisuus ja liikunta. Suorittaa parhaillaan Kajaanin aikuisopistossa monimuotokoulutuksena luonto-ohjaajan tutkinnon suorittamisen. Hän on suorittanut Kuopion yliopistossa täydennyskoulutuksen *sosiaalipedagoginen hevostoiminta sosiaalisessa kuntoutuksessa ja syrjäytymisen ehkäisyssä*.

Aikaisempi työkokemus: Työskentelyä pakolaisten ja maahanmuuttajien parissa on 2 v 1 kk. Näkökulmaa pakolais- ja maahanmuuttajatyöhön on myös tutkijana ja vapaaehtoistyössä. Lieksan kristillisellä opistolla Maarit Marjeta toimi kymppiluokan vastaavana ja perhehoitajakoulutuksen vastaavana.

Lastensuojelualan työkokemus: Maarit Marjeta on suorittanut lastenhoitajatutkinnon ja työskennellyt sen jälkeen lastenhoitajana Joensuun keskussairaalassa ja Joensuun kaupungin päiväkodeissa 1 v 7 kk. Työkokemusta lastenhoitajana on myös ennen valmistumista. Perhekoti Topinkan vastaavana hän on toiminut toiminnan aloittamisesta lähtien vuoden 2005 alusta lukien.

Maarit Marjeta on suorittanut myös koulutuksen sosiaalipedagoginen hevostoiminta syrjäytymisen ehkäisyssä ja sosiaalisessa kuntoutuksessa 1/2006 Kuopion yliopistossa.

Perhekodin isä TM Ari Marjeta

Erityisalan musiikki, draama, valokuvaus, atk, yrittäjäyys, museoautot, rakennuskorjaus ja koirat.

Lastensuojelun perhetyön erikoistumisopinnot suoritettu Joensuun ammattikorkeakoulussa 12.5.2006 2006.

Aikaisempi työkokemus: Journalismin ja tiedotusalan kokemusta tiedotussihteerin, toimittajan ja päätoimittajan tehtävistä noin 13 vuotta. Kansanopiston rehtorikokemusta noin seitsemän vuotta. Taloushallinnon kokemusta eri järjestöistä ja osakeyhtiön hallituksen puheenjohtajana ja toimitusjohtajana.

Lastensuojelualan työkokemus: Ari Marjeta ideoi, suunnitteli ja oli Lieksan kristillisen opiston rehtorina perustamassa Perhekoti Liekin, joka toimi aluksi ammatillisena perhekotina ja sittemmin perheryhmäkotina. Liekki suunniteltiin vuoden 2000 aikana ja sen toiminta käynnistyi keväällä 2001. Ari Marjeta toimi Liekin vetäjäpariskunnan esimiehenä. Perhekotiverkostoa laajennettiin lokakuun alussa 2001 alkaneessa Pielinen Caritas Center -projektissa, jonka Marjeta myös ideoi, teki hankehakemuksen ja toimi projektin päällikön esimiehenä. Hän toimi myös projektissa syntyneen Tukikoti Tuikun päällikön esimiehenä. Kevästä 2004 alkaen hän oli myös Perheryhmäkoti Liekin vastuuhenkilö. Lastensuojelualan kokemusta karttui myös kaikkiaan seitsemän vuoden aikana kansanopiston rehtorina. Tuolloin suuri osa opiskelijoista oli juuri peruskoulunsa päättäneitä.

Yhteys- ja faktatiedot

Osoite: Kylänlahdentie 86 A, 81820 Kylänlahti
Puh ja fax: 013 - 547 101
Sähköposti: ari.marjeta@topinka.fi
Kotisivut: www.topinka.fi
Ylläpitäjä: Humaniores Oy (LY 0621560-0)

Topinka
PERHEKOTI

2. Lapsi ja Topinkassa

Millaista elämä Topinkassa on?

Perhekodin toiminta perustuu kodinomaisuudelle. Toimintaa rytmittävät lasten koulunkäynti ja opiskelu. Kukin tekee vuorollaan keittiö- sekä tallitöitä. Aamulla lapset lähtevät lukujärjestyksensä mukaisesti kouluun ja palaavat iltapäivällä perhekotiin. Iltapäivää ja iltaa rytmittävät puolestaan läksyt ja harrastukset sekä yhdessä oleminen ja kotitöiden tekeminen jokaisen lapsen yksilöllisen ohjelman mukaisesti. Hyvät tavat ovat kunniaa ja niitä opetellaan kaikessa toiminnassa.

Viikonloput rakentuvat perhekodissa yhdessä olemisesta ja tekemisestä, jossa kotieläinten hoidolla on tärkeä rooli. Viikonloppuisin tehdään myös perhekodin yhteisiä retkiä ja osallistutaan harrastuksiin.

Loma-aikoina lapsille annetaan mahdollisuus uusin elämyksiin ja kokemuksiin erilaisten harrastusten, matkojen ja vierailujen avulla. Viikonloppuisin ja loma-aikoina lapset voivat myös olla viettämässä kotiviikonloppua biologisten perheidensä luona. Perhekodissa on myös jokaisella lapsella mahdollisuus vapaaseen olemiseen, omien ystävien tapaamiseen ja omiaisvierailuihin. Vierailut painottuvat pääsääntöisesti

viikonloppuihin. Perhekoti tekee myös yhteisiä kotimaan- ja ulkomaanmatkoja.

Topinkaan kotiutuminen ja dokumentointi

Perhekoti Topinka tarjoaa ns. toisen mahdollisuuden lapselle. Topinkassa pyritään siihen, että lapsi voi kokea perhekodissa pehmeän laskun. Tärkeintä on, että lapsi voi kaikessa rauhassa asettautua ja kotiutua perhekotiin, jolloin pelot väistyvät hiljalleen samalla kun luottamus ja turvallisuudentunne lisääntyvät. Pehmeä lasku antaa perhekodin vanhemmille mahdollisuuden tutustua lapseen avoimesti ja hänen tilanteensa pyritään hahmottamaan niin paljon kuin mahdollista suoraan hänen kanssaan.

Kun perhekotiimme tulevien lasten taustaan kuuluu lähes poikkeuksetta pitkään jatkunut kriisitilanne lapsen kotona, on lapsi perhekotiin tullessa uupunut ja levon tarpeessa. Levättyään ja normaalien koti- ja koulurutiinien käynnistyttyä lapsi alkaa useimmiten itse omatoimisesti kertoa tilanteestaan. Tärkeimmät lasta koskevat tiedot on kuitenkin perhekodin vanhemmilla oltava ja mahdollisimman hyvä taustoitusta lapsen tilanteesta. Perhekodissa on tärkeää tietää keskeisimmät lasta ja hänen perhettään koskevat taustatiedot ja perheen asiakkuushistoria lastensuojelussa. Olennaista on tietää ne tiedot, joilla on merkitystä lapsen turvallisuudelle ja turvallisuuden tunteen muodostumiselle.

Perhekodin isä, Ari Marjeta, on tehnyt dokumentointiin liittyvän kehittämishankkeen lastensuojelun perhetyön erikoistumisopintoihin liittyen Joensuun ammattikorkeakouluun huhtikuussa 2006. Hankkeen nimi oli *Lapsen ääni paperilla - Esi- ja taustatietolomakkeen täyttäminen lapsen kanssa perhekoti Topinkassa*. Siinä perhekodin käsitystä taustatietojen tärkeydestä sijoituksen alkuvaiheessa täsmennettiin. Lapsen esi- ja taustatietolomaketta täyttävät perhekodin vanhemmat yhdessä sosiaalityöntekijöiden tai vanhempien kanssa sitten, kun lapsi on ehtinyt asettua ja kotiutuminen on perhekotiin on lähtenyt käyntiin. Esi- ja taustatietolomakkeen asioita käsitellään aina pääsääntöisesti asianosaisen kanssa ja mahdollisimman vähän niin, että asianosainen ei ole itse aktiivisena toimijana. Käsityksemme mukaan hyvä dokumentointi palvelee kaikkia osapuolia ja lisää osapuolten oikeusturvaa.

Harrastusmahdollisuudet

Perhekodissamme ovat läsnä monet harrastusmahdollisuudet ja ammattitaitoinen ohjaus niiden pariin. Käsityksemme mukaan harrastus sinänsä ei kanna lasta, vaan säännöllisen harrastuksen

ylläpitäminen vaatii lapselta erityisiä voimavaroja ja usein myös ulkopuolista tukea ja kannustusta. Tämän vuoksi olemme Topinkassa panostaneet harrastusmahdollisuuksiin paikan päällä. Topinkassa lapsella on mahdollisuus kokeilla erilaisia harrastuksia ja saada ammattitaitoista ohjausta harrastuksessaan.

Topinkassa on mahdollisuus hoitaa kaneja, vuohia, koiria ja hevosia, sekä harrastaa ratsastusta, musiikkia (kitara, bassokitara, rummut, urut, bändisoittaminen) ja museoautojen korjaamista. Osaamisalueeseemme kuuluvat myös valokuvauksen ja atk-harrastuksen ohjaaminen. Pystymme ohjaamaan lasta myös kirjallisuuden, kirjoittamisen, draaman, liikunnan ja käsitöiden pariin. Perhekodissamme on mahdollista hoitaa puutarhaa ja kasvimaata sekä perehtyä yrittäjyyteen omia ideoita toteuttaen.

Historiallinen asemamiljöo mahdollistaa osallistumisen vanhojen rakennusten kunnostamiseen ja korjaamiseen. Perhekotimme ratsut ovat peruskoulutettuja osaavia ratsuja, jotka mahdollistavat etenemisen harrastuksessa pitkällekin. Lapsilla on mahdollisuus saada pätevää ratsastuksen opetusta myös perhekodin ulkopuolelta.

Opiskelu ja tulevaisuus

Perhekoti Topinka sopii erityisesti niille lapsille ja nuorille, jotka tarvitsevat erityistukea voimavarojensa löytämiseksi ja itsetuntonsa vahvistamiseksi. Olemme perhekotimme olemassaolon aikana kehittyneet erityisesti mielenterveyskysymysten ja kehitysvammaisuuden ymmärtämisessä ja saaneet näihin asioihin vahvaa tukea lastenpsykiatrian ja kehitysvammaisten hoidon ja kasvatuksen erityisosaajilta.

Koska me molemmat perhekodin vanhemmat olemme myös opettajia, vahva erityisosaamisalueemme on koulunkäynnin tukeminen, tulevaisuuden suunnittelu, erilaisten arjen taitojen opetteleminen ja omien kykyjen ja voimavarojen löytäminen harrastusten avulla. Perhekodissamme ovat läsnä monet harrastusmahdollisuudet ja ammattitaitoinen ohjaus niiden pariin. Käsityksemme mukaan harrastus sinänsä ei kannata lasta, vaan säännöllisen harrastuksen ylläpitäminen vaatii lapselta erityisiä voimavaroja ja usein myös ulkopuolista tukea ja kannustusta. Tämän vuoksi olemme Topinkassa panostaneet harrastusmahdollisuuksiin paikan päällä. Topinkassa lapsella on mahdollisuus kokeilla erilaisia harrastuksia ja saada ohjausta harrastuksessaan.

Tulevaisuuden suunnittelu on prosessi, jonka aloitamme heti lapsen asetuttua Topinkaan ottaen huomioon hänen elämäntilanteensa ja voimavaransa. Perhekodissamme painotamme lapsen vanhempien ja hänen tukihenkilöidensä kanssa tapahtuvan yhteistyön tärkeyttä ja ymmärrämme niiden merkityksen lapsen eheytymisprosessissa. Vaalimme ja vahvistamme lapsen tulevaisuuden kannalta tärkeän tukiverkoston säilymistä.

Keskeistä on lapsen tulevaisuuden suunnittelu sekä siihen liittyvä ohjaus. Opintojen ohjausta tehdään yhdessä oppilaitosten opinto-ohjaajien ja opettajien kanssa.

3. Verkostotyö

Verkostotyön kuvaus

Perhekoti Topinka on avoin perhekoti, johon toivotaan sijoittajakuntien sosiaalityöntekijöiden vierailu- ja tutustumiskäyntejä jo ennen mahdollisten sijoitusneuvottelujen alkamista. Toivomme hoito- ja kasvatustyöhön liittyvien keskustelujen käymistä sekä periaatteellisella että yksilöidyllä tasolla.

Toivomme varsinkin sijoituksen alkuvaiheessa tiivistä yhteydenpitoa lapsen vanhempiin, sosiaalityöntekijöihin, koulun henkilöstöön ja mahdollisiin muihin hoito- ja kasvatustyössä ennen sijoitusta mukana olleisiin tahoihin. Jatkuva palaute puolin ja toisin sekä niiden pohjalta tarvittaessa hoito- ja kasvatuserityksissä tehtävät muutokset ovat tärkeitä lapsen hoidon ja kasvatuksen onnistumiseksi.

Verkostotyössä ovat perhekodin kanssa mukana lapsen vanhemmat, sosiaalityöntekijät, mahdolliset tukihenkilöt tai -perheet, perhekodin henkilöstö, koulu- ja oppilaitosten henkilöstö, terveydenhuollon henkilöstö sekä muut lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta olennaiset yhteistyötahot.

Huoltosuunnitelmat, kasvatus- ja hoitosuunnitelmat

Lapsen sijoittamisen perusasiakirjana pidetään huoltosuunnitelmaa, joka toivotaan laadittavaksi pian sijoituksen alkamisen jälkeen. Huoltosuunnitelmassa sovitaan sijoituksen perustavoitteet sekä käytännön asiat kuten tapaamisten, yhteydenpidon ja koulunkäynnin sekä lapsen oikeudet ja velvollisuudet perhekodeissa.

Jokaisen lapsen ja lapsen osalta täytetään esi- ja taustatietolomake (liitteenä) ja hänelle laaditaan yksilöllinen kasvatus- ja hoitosuunnitelma (runko liitteenä).

Asiakaspalautejärjestelmä

Sopimuksen alkaessa otetaan käyttöön asiakaspalautejärjestelmä (kyselylomake liitteenä). Siinä sovitaan sijoittajakunnan kanssa jatkuvasta palautteen toimittamisesta sekä sijoittajakunnasta perhekodeille että päinvastoin. Järjestelmä rakennetaan niiden toiveiden pohjalle, jotka sijoittajakunta esittää. Palautteista saadut koosteet esitetään vuosittaisessa toimintakertomuksessa.

4. Dokumenttien ylläpito, säilytys ja palautus

4.1. Dokumentoinnin periaatteet ja käytännöt

Dokumentteja täydennetään hoidon ja kasvatuksen eri osa-alueen suhteen kronologisesti. Jokaisella perhekodin lapsella ja lapsella on erillinen kansio, jossa häntä koskevat asiapaperit säilytetään. Kansiot ja muut asiapaperit säilytetään lukollisessa kaapissa perhekodin vanhempien käytössä olevissa tiloissa.

Asiakirjat palautetaan sijoittajakunnalla ja muille yhteistyötahoille sijoituksen päättymisen yhteydessä tai sen jälkeen huoltosuunnitelman neuvottelussa ja sijoitusta koskevassa neuvottelussa sovittavalla tavalla. Kaikissa asiakirjoja koskevissa asioissa noudatetaan erityistä huolellisuutta tietosuoja- ja tietoturva-asioiden osalta.

4.2. Dokumentoinnin kehittämishanke: esi- ja taustatietolomakkeen luominen ja testaus yhdessä perhekodin lasten kanssa

Perhekodin dokumentointia kehitettiin ja täsmennettiin Ari Marjetan Joensuun ammattikorkeakoulussa Lastensuojelun perhetyön erikoistumisopintojen kehittämishankkeena. Siinä luotiin esi- ja taustatietolomake ja tarkastellaan sen täyttämistä osana lapsen ja lapsen kasvatusta ja kehitysprosessia. Hanke valmistui 18.4.2006.

Perhekoti Topinka oli dokumentoinnin kehittämishankkeen alkaessa toiminut puolitoista vuotta. Tänä aikana olivat toimintaperiaatteet ja käytännön työtavat vakiintuneet. Sekä toimintaperiaatteiden että perhekodin pienuuden takia (kolme lasta) otettiin käytännöksi, että lapsia koskevaa kirjallista aineistoa laaditaan ja käytetään mahdollisimman vähän.

Perhekoti Topinka oli ollut huhtikuuhun 2006 mennessä ollut mukana kahdessa laajassa lastensuojelun ympärivuorokautisia palveluja tarjoavien laitosten ja ammatillisten perhekotien tarjouskilpailussa. Näiden yhteydessä oli käynyt ilmi, että esi- ja taustatietolomakkeiden sekä muutoinkin dokumentointiin liittyvien asiakirjojen ja lomakkeiden olemassaolo katsotaan tarjousmenettelyssä laaduksi. Täten siis syntyi sekä tarve pohtia asiaa teoreettisella tasolla että tarve tuottaa tällaista materiaalia tarjouskilpailuissa pärjäämiseksi.

Kehittämishankkeessa pohdittiin saatujen tulosten perusteella sitä, onko tällaisten esi- ja taustatietolomakkeiden käyttäminen ammatillisissa perhekodeissa ja perhekoti Topinkassa laatua. Ja jos on, milloin ja miten käytettyinä ne ovat laatua.

Lastensuojelun perhetyöhön tämä kehittämishanke liittyi laajasti: tietojen dokumentointi on osa perhetyön ja lastensuojelun prosessia ja kaikki tämän asian myötä esille nousevat kysymykset kytkeytyvät myös aina näkemyksemme perhetyön toteuttamisesta. Tämä problematiikka pakottaa meidät käymään läpi koko perhetyömme perusteita.

Dokumentoinnin kehittämishankkeen tavoitteiksi otettiin em. pohjalta:

1. Perhekoti Topinkan kasvatustilasto ja käytäntö dokumentoinnissa.
2. Dokumentaatiota koskevan lainsäädännön ja käytäntöjen tarkastelu.
3. Esi- ja taustatietolomakkeen luominen.
4. Esi- ja taustatietolomakkeen täyttäminen yhdessä lasten kanssa.
5. Vanhempien arvio esi- ja taustatietolomakkeesta.
6. Sosiaalityöntekijöiden arvio esi- ja taustatietolomakkeesta.
7. Kokemusten ja palautteen yhteenveto.
8. Johtopäätökset

Esi- ja taustatietolomakkeen luonnosdispositio:

Lapsen nimi
Henkilötunnus
Vanhemmat
Perheen historia, nykyinen perhetilanne
Terveystilanne
Ruokavalio
Alkoholi
Huumeet
Tupakka

Koulu/opiskelu
 Tulevaisuus
 Harrastukset
 Ystävät
 Seurustelu
 Huostaanoton syyt
 Huostaanottoa koskevat päätökset
 Avohuollon tukitoimien syyt
 Avohuollon tukitoimia koskevat päätökset
 Huoltosuunnitelma laadittu

Huom! Kussakin kohdassa tuotava näkyviin, kenen ääni kuuluu! Tekstistä pitää näkyä, kuuluuko tekstissä

- o lapsen,
- o vanhempien,
- o sosiaalityöntekijöiden vai
- o perhekodin vanhempien ääni.

5. Laatutyöskentely

1. Laatutavoitteet

Lapsen kannalta sijoituksessa pyritään

- turvaamaan lapsen hoidon ja kasvatuksen perusedellytykset ottaen huomioon hänen taustansa, perhetilanteensa, terveytensä ja erityistaipumuksensa.
- tukemaan hänen koulunkäyntiään tai opiskeluaan erilaisin ohjauksellisin ja pedagogisin tukitoimin.
- turvaamaan lapsen tasapainoinen kehitys kohti aikuisuutta.
- vahvistamaan hänen itsenäistä kasvamistaan tarjoamalla sekä fyysistä että psyykkistä perusturvallisuutta turvaavat olosuhteet.
- takaamaan lainsäädännön sekä lapsen edun mukainen tietoturva ja tietosuoja.
- antamaan lapselle mahdollisuus suuntautua elämässään eteenpäin.

Vanhempien kannalta sijoituksessa pyritään

- turvaamaan vanhemman mahdollisuus luopua kasvatuksellisesta suhteesta lapseen, kun omat voimat ja keinot kasvattamiseen loppuvat.
- antaa mahdollisuus jatkaa yhteyttä lapseen.
- antaa mahdollisuus eheytymiseen ja vanhempi-lapsi -suhteen uudelleen kasvamiseen.

Sosiaalityöntekijöiden kannalta sijoituksessa pyritään

- tuomaan luotettava ja yhteistyökykyinen yhteistyökumppani avohuollon tukitoimin tehtävissä ja huostaanottoon liittyvissä sijoitustilanteissa.

Asiantuntijaverkostojen kannalta sijoituksessa pyritään

- antaa mahdollisuus työskennellä lapsen sekä vanhempiensa ja läheistensä kanssa perheen, lapsen ja lapsen eheytymiseksi.

Perhekodin työntekijöiden kannalta sijoituksessa pyritään

- tarjoamaan mahdollisuus kantaa hoito- ja kasvatustavasta lapsesta.
- mahdollisuuteen tiiviiseen verkostoyhteistyöhön lapsen edun turvaamiseksi.

Perhekodin muiden lasten ja lasten kannalta sijoituksessa pyritään

- tarjoamaan perheen- ja kodinomaiset olosuhteet lapsen kasvulle, eheytymiselle ja elämässä eteenpäin suuntautumiselle.

2. Keinot, joilla tavoitteet saavutetaan

Perhekodin arvot

Perhekoti Topinkan toiminnassa noudatetaan toimintasuunnitelmaa. Se testautuu arkipäivän tilanteissa. Arvoja konkretisoidaan käytännön tilanteissa ja niitä täsmennetään näiden käytännön tilanteista saatavan kokemuksen myötä.

Perhekodin kasvatusasenne

Perhekoti Topinka ei pohjaa toimintaansa mihinkään yhteen teoriaan tai menetelmään. Sen sijaan puhumme kasvatusasenteesta, mikä tarkoittaa valmiutta asettua elämään lapsen kanssa perheenomaista elämää. Sitä luonnehtivat rajojen ja rajoitusten asettaminen, huolenpito sekä arkipäivän elämässä tarvittavien tietojen ja taitojen oppiminen. Kaikki toiminta tapahtuu yhteisöllisesti.

Perhekodin henkilöstö

Perhekodilla on riittävän pätevyyden omaava, riittävä ja täydennyskoulutusta koko ajan suorittava henkilöstö, jolle työnantaja turvaa riittävän tuen sekä työyhteisössä että työohjauksen kautta.

Työnohjaus ja konsultaatio

Perhekoti käyttää asiantuntijana erilaisissa kysymyksissä perheterapeutti, psykoterapeutti, työnperhekodin vanhemmat Eija Lainetta, joka tekee myös perhekodin lasten sekä mahdollisesti heidän vanhempiansa kanssa yksilö- ja ryhmätyöskentelyä.

Perhekodin tilat

Perhekodin tilat täyttävät korkeat laatuvaatimukset. Erityisen merkittävä on rakennusten, miljöön sekä sisustuksen muodostama kulttuurihistoriallinen kokonaisuus, jonka kautta lapsen on mahdollista sekä kokea kuuluvansa sukupolvien ketjuun että aistia elämyksiä tuottavaa ylevän ja henkeväen kokemuksia. Tilat ja sisustus luovat rauhallisuuden ja perusturvallisuuden tunnetta.

Perhekodilla on tätä nykyä käytössään vuonna 1910 rakennetun jugendtyylisen Kylänlahden aseman alakerta, noin 190 neliötä, jossa on tilat kolmelle lapselle sekä yhteiset tilat. Parhailaan remontoidaan yläkertaan noin sadan neliön lisätiloja, jotka mahdollistavat toimiluvan hakemisen viiden lapsen sijoittamista varten. Samalla yhteisten tilojen määrä nousee liki 60 neliöllä. Perhekoti lämmitetään osittain puulla, mikä antaa arkeen säännöllisyyttä ja pitkäjänteisyyttä luovan elementin.

Tallitilat ovat valmiit, eläinten pihatto on melkein valmis. Hevosten jaloittelu- ja ratsastuskenttä ovat valmiit. Autojen kunnostusta varten on tila entisessä ulkosaunassa; niiden tilojen kehittämistä jatketaan. Asemamiljöön ympäristö on jo tyydyttävässä kunnossa; piha- ja puutarhatöitä tehdään jatkuvasti.

Perhekodin eläimet

Perhekodin hevoset, vuohet, kanit ja Venny-koira ovat sosiaalipedagogisen kehittelytyön "tähtiä". Sosiaalipedagoginen talliyhteisöpedagogiikka perustuu eläinten lähellä olemiseen,

niiden hoitamiseen ja perusturvallisuutta arkeen luovana tekijänä. Eläimiä hoidetaan parhaalla mahdollisella tavalla, mikä omalta osaltaan lisää samaistumismielessä lapsen perusturvallisuutta.

Perhekodin koneet, laitteet ja välineet

Perhekoti Topinkalla on käytössään ajanmukaiset, turvalliset ja asialliset varusteet ratsastusta ja eläintenhoitoa varten. Autojen kunnostamista sekä remonttitoita varten on käytössä asianmukaiset työkalut ja koneet. Perhekodilla on käytössään useita tietokoneita lasten käyttöön.

Harrastustoiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota turvallisuuteen. Internetin osalta turvallisuus merkitsee myös perhekodin henkilöstön vastuuta lapsen mediakasvatuksesta.

Verkostotyö

Lapsen sijoittamisen perusasiakirjana pidetään huoltosuunnitelmaa, joka toivotaan laadittavaksi pian sijoituksen alkamisen jälkeen. Huoltosuunnitelmassa sovitaan sijoituksen perustavoitteet sekä käytännön asiat kuten tapaamisten, yhteydenpidon ja koulunkäynnin sekä lapsen oikeudet ja velvollisuudet perhekodissa.

Verkostotyössä ovat perhekodin kanssa mukana lapsen vanhemmat, sosiaalityöntekijät, mahdolliset tukihenkilöt tai -perheet, perhekodin henkilöstö, koulu- ja oppilaitosten henkilöstö, terveydenhuollon henkilöstö sekä muut lapsen hoidon ja kasvatuksen kannalta olennaiset yhteistyötahot.

Toiminnan kehittäminen

Perhekoti Topinkalla on toimintasuunnitelma, jota päivitetään laatutyöskentelyperiaatteen mukaisesti. Toimintasuunnitelmaan kirjataan perhekodin laatujärjestelmän kehittämisessä tarpeelliset osatekijät. Toimintaa kehitetään kaikilla osa-alueilla erityisesti painottaen tilojen hyvää tasoa, henkilöstön osaamisen täydentämistä ja yhteisöllisyyttä korostavan sosiaalipedagogisen kasvatusteorian hahmottamista.

Aineistokansion kehittäminen

Perhekodille laaditaan aineistokansio, johon tulevat jo olemassa olevien suunnitelmien lisäksi

- sijoituksen alussa käytettävät lomakkeet
- viikko/lukukausiohjelma
- asiakaspalautejärjestelmään tulevat lomakkeet.

Aineisto tuotetaan digitaalisessa muodossa ja mahdollisimman suuri osa sijoitetaan perhekodin kotisivuille.

Turvallisuussuunnitelma

Perhekodilla on turvallisuussuunnitelma, joka sisältää toimintamallin kriisitilanteissa. Suunnitelmaa päivitetään riittävän usein. Pelastustilanteita harjoitellaan yhdessä henkilökunnan ja perhekodin lasten kanssa.

Markkinointi ja tiedotus

Perhekotia koskeva ajantasainen tieto on luettavissa kodin

nettisivuilta www.topinka.fi. Muutoin perhekoti tiedottaa yleisölle perhekotia koskevista julkisuudelle avoimista asioista, kuten investoinneista, avoimista tapahtumista jne. Sijoittajakuntia informoidaan säännöllisesti perhekotia koskevista asioista. Lapsen vanhemmat pidetään ajan tasalla kaikista niistä asioista, jotka vaikuttavat lapsen hoitoon ja kasvatukseen.

3. Laadun arviointi ja arvioinnissa käytettävät mittarit

Miten laatua arvioidaan?

Laadun arviointi on jatkuva prosessi. Laatuajattelun tulee sisältyä arki ajatteluun ja -toimintaan.

Laadun arviointia tapahtuu

- perhekodin vanhempien kesken
- perhekodin vanhempien sekä lasten välillä
- perhekodin vanhempien sekä lasten vanhempien välillä
- perhekodin vanhempien ja sosiaalityöntekijöiden välillä
- perhekodin vanhempien ja muiden asiantuntijatahojen välillä
- lasten ja heidän vanhempiensa välillä
- lasten ja sosiaalityöntekijöiden välillä
- lasten ja muiden asiantuntijatahojen välillä.

Sovitusti ja formuloidusti laatua arvioidaan seuraavissa neuvottelutilanteissa:

- perhekodin esittelyissä sijoittajakunnille
- sijoitusneuvotteluissa
- huoltosuunnitelman neuvotteluissa
- erilaisissa ongelmanratkaisutilanteissa.

Palautelomakkeella kerätään palautetta 1-2 kertaa vuodessa sekä sijoituksen päättyessä. Palautelomake liitteenä.

Arvioinnissa käytettävät mittarit

Arki ajattelussa ja -toiminnassa mittareina käytetään avoimia sanallisia kuvailuja.

Neuvottelutilanteissa mittareina käytetään avoimia sanallisia kuvailuja ja kirjallisia dokumentteja.

Palautelomakkeissa arvioidaan toimintaa asteikolla:

1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
-------------	----------------	------------------	----------	------------------

6. Koulutus, työnohjaus ja kehittämisprojektit

6.1. Koulutussuunnitelma

Ammatillisen perhekodin toiminta edellyttää perhekodin vanhemmilta jatkuvaa kouluttautumista. Koulutuksen yhteydessä on mahdollisuus toteuttaa myös tutkimus- ja kehittämishankkeita.

Meneillään ja toteutumassa ovat seuraavat koulutukset:

Maarit Marjeta:

- Luonto-ohjaajan hevospainotteinen koulutus. Kajaanin aikuisopisto, alkoi elokuussa 2010.

6.2. Työnohjaus

Perhekodin vanhemmat käyvät säännöllisesti Suomen Terveystalo Oy:n Joensuun yksikössä psykologi Paavo Kerkkäsen työnohjauksessa.

6.3. Kehittämiprojektit

Perhekodilla on ollut vuodesta 2008 alkaen laaja kehittämis- ja investointihanke ja siihen liittyen Toimi yhdessä -projekti.

LIITE 1

Topinka

PERHEKOTI

Vuosi 2010

Asiakaspalautteen kyselylomake

Nimi: _____

Tehtävä/virka-asema: _____

Sijoittajakunta: _____

	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Tiedotus					
Perhekoti Topinkasta oli saatavana tietoa					
Perhekoti Topinka vastasi siitä ennakoon saamiani tietoja					
Perhekoti Topinkan esitteestä kävi ilmi perhekodin toimintaperiaate					
Minua on pidetty ajan tasalla perhekoti Topinkan toiminnasta					
Minua on pidetty ajan tasalla lapsen tai nuoren tilanteesta perhekoti Topinkassa					

	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Neuvottelut					
Toiveeni neuvottelujen käytännön toteutuksesta otettiin huomioon					
Perhekotiin tutustuminen järjestyi					
Sijoitusneuvottelut sujuivat Topinkan puolelta					
Muutoksia koskevat neuvottelut on hoidettu Topinkan puolelta					
Ongelmatilanteiden neuvottelut on hoidettu Topinkan puolelta					

	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Tilat					
Perhekodin tilat soveltuvat mielestäni perhekotityöhön					
Tilojen kunto täyttää mielestäni perhekodille asetettavat vaatimukset					
Topinkassa on yhteisiä tiloja					
Topinkassa on järjestetty lapselle oma huone					
Kalustus on toteutettu					

Perhekodin vanhemmat	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Perhekodin vanhemmat ovat vastanneet heille asettamiani odotuksia					
Topinkan vanhempien koulutus sopii tehtävään					
Topinkan vanhempien työkokemus sopii tehtävään					
Topinkan vanhemmat täyttävät hoito- ja kasvatustehtävänsä					
Yhteisten kasvatuseriaatteiden toteuttaminen on sujunut Topinkan vanhemmilta					

Palvelu	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Topinkassa on palveltu minua					
Olen saanut esittämiini kysymyksiini ja viesteihini sijoituksen aikana vastaukset					
Ongelmien selvittämisessä minua on palveltu					

Hoito- ja kasvatussuunnitelma	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Perhekoti Topinkassa noudatettava humanistis-kristillinen kasvatuseriaate sopii perhehoitoon mielestäni					
Perhekoti Topinkassa noudatettava kognitiivis-konstruktivistinen oppimisteoria sopii perhehoitoon mielestäni					
Hoito- ja kasvatussuunnitelman laadinnassa on toteutunut asiantuntevuus					
Hoito- ja kasvatussuunnitelman laadinnassa on toteutunut määrätietoisuus					
Hoito- ja kasvatussuunnitelmaa on pidetty ajan tasalla					
Hoito- ja kasvatussuunnitelma on johdonmukainen					
Olen voinut vaikuttaa hoito- ja kasvatussuunnitelmaan					

Vaikuttavuus	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Mielestäni Topinkassa annettu hoito ja kasvatuseriaate ovat tuottaneet tuloksia					
Lapsen tilanne on Topinkassa olon aikana kehittynyt					

Hinta-laatusuhde	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Mielestäni perhekoti Topinkan hoitovuorokauden hinta vastaa perhehoitossa annettavan hoidon ja kasvatuseriaate tasoa					

Palautte	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Perhekoti Topinkan väki on valmis ottamaan palautetta vastaan					
Perhekoti Topinkan väki pystyy antamaan palautetta					

Yleisarvosana	1. Huonosti	2. Välttävästi	3. Tyydyttävästi	4. Hyvin	5. Erinomaisesti
Perhekoti Topinka on vastannut sille asettamiani odotuksia					

HOITO- JA KASVATUSSUUNNITELMA

Topinka

PERHEKOTI

1. Kasvatusfilosofia

Perhekoti Topinkan kasvatusfilosofia pohjautuu sekä humanistiseen ja että kristilliseen ihmiskäsitykseen, joissa keskeisellä sijalla ovat ihmisen ainutkertaisuus, suvaitsevaisuus, tasaveroisuus ja monikulttuurisuus, niin että lapsen omaa ja hänen taustastaan lähtöisin olevaa arvomaailmaa kunnioitetaan. Tekemällä oppiminen, kokemuksellisuus, elämyksellisyys ja yhteisöllisyys painottuvat perhekoti Topinkan kasvatusnäkemyksessä. Annamme perhekoti Topinkassa lapselle mahdollisuuden tukeen ohjaukseen ja ryhmässä toimimiseen, mutta samalla tuemme hänen itsenäistymistään. Yhtenä keskeisenä osana kasvatusfilosofiassamme on lapsen omien vahvuuksien ja valmiuksien löytäminen, niiden tukeminen ja voiman tunteen antaminen. Lapsen itseluottamuksen vahvistaminen ja katseen suuntaaminen tulevaisuuteen hänen voimavarojensa sen salliessa luovat luonnollisella tavalla uskon, toivon ja rakkauden näkökulman suhteessa itseen, toiseen ja elämään kokonaisuutena.

2. Käytettävät metodit

Perhekoti Topinkassa käytetään seuraavia kasvatusmetodeja:

- aikuisen läsnäolo,
- keskustelut yhdessä ja yksilöllisesti,
- ohjaus,
- kiinnostus lapsen elämään ja koulunkäyntiin,
- harrastuksiin kannustaminen, kotona ja muualla,
- kotiaskareet,
- eläimet,
- yhteiset retket,
- perustelut,
- lapsen kuuleminen
- perheenomaisuus.

3. Koulunkäynti ja opiskelu

Koulunkäynnin tukeminen on perhekoti Topinkan erityisvahvuus. Perhekotimme sopii erityisesti niille lapsille, jotka tarvitsevat erityistukea koulunkäyntiin ja tulevaisuuden suunnitteluun.

Peruskoulun ala-aste sijaitsee kahdeksan kilometrin päässä Jamalín kylällä ja yläaste puolestaan Lieksan keskustan tuntumassa 19 km päässä perhekoti Topinkasta. Koulubussi ja -taksi kulkevat perhekotimme vierestä. Peruskoulun yläaste on ns. kuljetuskoulu, jonka oppilaista valtaosa kulkee kouluun pitemmän matkan takaa.

Perhekoti Topinkassa on mahdollisuus myös käydä kotikoulua suorittaen peruskoulun oppimäärää tai kymppiluokkaa Lieksan kristillisessä opistossa, joka on vain puolen kilometrin päässä Topinkasta.

Lukio, ammattiopisto ja ammattikorkeakoulu sijaitsevat Lieksan keskustassa.

4. Asuminen

Perhekotimme on tarkoitettu viidelle lapselle. Lapsilla ja lapsilla on omat huoneet ja yhteisiä tiloja ovat keittiö, ruokasali, olohuone, TV:n katselutila ja atk:n käyttömahdollisuus sekä WC, suihku ja sauna.

5. Lomat/kotiviikonloput

Kotiviikonloput sovitaan huoltosuunnitelmapalaverissa yhdessä sosiaalityöntekijöiden ja lapsen vanhempien kanssa. Lapsen ja lapsen mielipidettä kuullaan kotiviikonloppuja sovittaessa. Kotiviikonloppujen ja -lomien tiheys ja pituus riippuvat perheen tilanteesta ja lapsen voimavaroista. Valmistelemme lapsen kotiviikonloppuihin keskustelemalla ennen kotiin lähtöä. Viikonlopon jälkeen vaihdetaan kuulumiset viikonlopon sujumisesta, sekä tarvittaessa myös vanhempien kanssa. Viikonloppuihin sovitaan selkeät pelisäännöt yhdessä lapsen, vanhempien ja sosiaalityöntekijöiden kanssa. Keskustelemme pelisääntöjen merkityksestä lapsen kanssa, niin että hän ymmärtää niiden merkityksen ja sitoutuu niiden noudattamiseen.

6. Päihteet

Perhekoti Topinkassa noudatamme päihteiden suhteen nollatoleranssia. Päihteiden käytöstä keskustellaan aina silloin kun se katsotaan tarpeelliseksi. Pohdimme yhdessä lapsen kanssa, miten häntä voidaan tukea päihteettömään elämään. Kotiviikonloppujen ja -lomien yhteydessä mietimme, tarvitseeko lapsi erityistukea siihen, etteivät päihteet muodostuisi osaksi viikonlopon viettoa. Jos lapsella/nuorella ilmenee perhekodissamme ollessaan päihdeongelma, haetaan apua esim. päihdepysäkiltä.

7. Erityinen tuki ja ohjaus

Perhekoti Topinkassa pystymme yksilölliseen tukeen ja ohjaukseen perhekodin pienuuden vuoksi: lapsen ja lapsen yksilöllinen tilanne ja tuen tarve voidaan ottaa joustavasti huomioon perhekotimme arjessa. Myös perheneuvola ja yksityiset psykologipalvelut ovat käytettävissä. Erityisestä tuesta ja ohjauksesta sovitaan huoltosuunnitelmapalaverissa.

8. Harrastukset

Perhekoti Topinkassa tuemme lasta/nuorta harrastusten pariin. Perhekodissamme on useita eri harrastusmahdollisuuksia: eläintenhoito (hevokset, vuohet ja koira), ratsastus, musiikki (kitara, bassokitara, rummut, urut, bändisoittaminen) ja museoautojen korjaaminen. Pystymme myös ohjaamaan lasta/nuorta valokuvauksen, atk:n, draaman, kirjallisuuden, liikunnan ja kirjoittamisen pariin. Perhekodin läheisyydessä on hiihtolatu ja valaistu luistinkenttä, joka toimii kesällä jalkapallokenttänä. Perhekotimme piirissä lapsi pääsee kokeilemaan eri harrastusmahdollisuuksia rauhassa ja turvallisesti, mutta kannustamme lasta/lasta hakeutumaan harrastuksiin myös perhekodin ulkopuolelle omien taipumustensa ja mieltymystensä mukaisesti.

9. Yhteydet

Yhteydenpidon sijoittajakuntiin hoidamme sijoittajakunnan ja perhekoti Topinkan välisen sopimuksen mukaisesti. Yhteydenpitoa toteutamme huoltosuunnitelmapalaverien, kirjallisten raporttien ja puheluiden muodossa. Huoltosuunnitelmapalaverien ja säännöllisten kirjallisten raporttien lisäksi otamme yhteyttä sijoittajakuntiin silloin kun tilanne sitä vaatii, esimerkiksi jos lapsen tilanteesta tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Yhteydenpitoa vanhempiin toteutamme myös huoltosuunnitelmapalaverissa sovitulla tavalla. Yhteydenpidossa otamme huomioon vanhempien toiveet ja lapsen tilanne sekä vanhempien ja lasten väliset suhteet.

Lapsen yhteydenpidossa ystäviin noudatetaan yhteisiä pelisääntöjä. Tapaamiset hoidetaan pääsääntöisesti viikonloppuisin ja yhteydenpito puhelimitse rajataan päiväsaikaan tapahtuvaksi. Yhteydenpito puhelimitse ei saa olla perhekodin ja lapsen elämää häiritsevää. Yhteydenpitoa ystäviin rajoitamme tai kiellämme ainoastaan silloin, kun yhteyden on katsottu haittaavan lapsen kehitystä ja asiasta on sovittu yhteisesti huoltosuunnitelmapalaverissa.

Yhteydenpitoa lapsen ja lapsen sukulaisiin tuemme ja tavoitteenamme on, että sukulaisyhteys säilyisi

mahdollisimman samanlaisena kuin se oli ennen perhekotiin siirtymistä.

10. Puhelin, tietokone, TV

Perhekotimme linjapuhelin on lasten/lasten käytettävissä sopimuksen mukaisesti. Perhekodin puhelimella lapset voivat pitää yhteyttä vanhempiinsa ja sukulaisiinsa. Perhekoti Topinkan lapsilla ja nuorilla saa olla käytössä oma matkapuhelin ellei huoltosuunnitelmapalaverissa ole toisin sovittu. Perhekotimme hankkii liittymän, jossa on saldorajana 30 euroa. Matkapuhelimen käytössä edellytämme sitä, ettei puhelinyhteys ole lapsen oman elämän ja perhekodin elämän kannalta häiritsevää. Yöaikana matkapuhelin pidetään joko suljettuna tai äännettömällä ja ruokailutilanteissa matkapuhelimet ovat omassa huoneessa.

Perhekodissamme on lapsilla ja lapsilla mahdollisuus käyttää tietokonetta. Nettiä saa käyttää sopimuksen mukaisesti. Tietokone on yhteisissä tiloissa ja perhekodin vanhemmat valvovat ja ohjaavat netin asiallista käyttöä.

Televisio-ohjelmia katsomme perhekodissa yhdessä. Yleensä perhekodin vanhemmat ovat mukana seuraamassa ohjelmia. Viikonloppuisin elokuvia katsotaan sopimuksen mukaisesti. Keskustelemme elokuvista etukäteen ja pohdimme yhdessä, onko elokuva katsomisen arvoinen. Elokuvan jälkeen keskustelemme elokuvasta ja vaihdamme mielipiteitä siitä.

11. Säännöt ja kurinpito

Perhekodin yhteisistä pelisäännöistä neuvottelemme niin, että hän ymmärtää niiden merkityksen oman tulevaisuutensa näkökulmasta. Mikäli ongelmia yhteisesti sovittujen sääntöjen suhteen ilmenee, pyrimme hoitamaan asian järjestykseen neuvottelemalla, niin että kaikki asiaan vaikuttavat seikat ja kokonaisuus otetaan huomioon.

Ammatillisessa perhekodissa ei ole lainsäädännöllisesti mahdollista käyttää järeitä rangaistuksia, eikä rangaistusten korostaminen ole perhekotimme toimintaperiaatteiden mukaista. Ongelmat pyrimme hoitamaan keskustellen sekä lasta ja lasta kasvatuksellisesti ohjaamalla pyrkien herättämään hänen vastuuntuntonsa. Tarvittaessa otamme rajoituksia käyttöön ystävien tapaamisessa, sekä kännykän ja netin käytössä. Muista lapsen elämään liittyvistä asioista mahdollisten ongelmien ilmetessä päätetään yhdessä vanhempien ja sosiaalityöntekijöiden kanssa huoltosuunnitelmaneuvoittelussa.